

Folk, der har deres teoretiske Kundskaber i Orden, dog har svært ved at komme ud af det med Befolkningen og varetage deres Embede paa rette Maade, fordi Praxis langt fra staa Maal med den teoretiske Uddannelse.

Den højtærede Minister bemærkede overfor en Udtalelse af mig, at det var overflødig at gøre opmærksom paa, at Rigsdagen har noget at sige ogsaa i denne Sag; det er, siger Ministeren, efter 3 Dages Forhandling klart for ham, at Rigsdagen ogsaa har noget at sige. Jeg maa maaske gøre opmærksom paa, at i Gaar efter 2 Dages lange Møder hørte jeg med megen Interesse den højtærede Minister, og det Foredrag, jeg da hørte, gav mig ikke den Tryghed, som jeg nu har for, at det er gaaet op for Ministeren, at han ogsaa skal tage Hensyn til Rigsdagen og ikke i den Grad som i Gaar—saa forekommer det mig — stille sig stejlt paa det Standpunkt: Vi alene vide; her har vi et sagkyndigt Udvalg til Støtte for vore Betragtninger, og de Forslag, som her foreligger, er saa grundmurede, gennemtænkte og veludarbejdede, at dersom vi ikke i alt væsentlig faar dem, faar vi ingenting. Det var derfor, jeg sagde til den højtærede Minister, at man bør ikke glemme, selv om man er Minister, at Rigsdagen har et Ord at sige. Det forekommer mig, at i Gaar stod den ærede Minister alt for stejlt paa sit eget og glemte, at der skal en Forhandling til med dette Ting for at blive enig med os om denne Sag, der har en saa overordentlig Betydning. Da jeg hørte den ærede Minister i Aften, glædede det mig, at han efter 3 Dages Forhandling ogsaa er paa det rene med, at Rigsdagen ikke blot har noget at sige, men har Ret til at gøre sin Anskuelse og sin Indfyldelse gældende, trods det at Ministeren kan paaberaabe sig et Udvalg, som har behandlet denne Sag.

Den højtærede Minister kunde ikke lide, at jeg har sagt, at Skolerne efter dette Lovforslag vilde blive forklædte Statsskoler. Ministeren hævdede, at det er Mening, at de fremdeles indtil videre skal være Privatskoler. Jeg vilde dog frabede mig den Slags Privatskoler. Thi det er jo klart, at Ministeren her kommer med sit Forslag og siger: Jeg holder paa disse Privatskoler, men jeg holder paa dem i det Øjemed, at de fleste af dem skal slaas ihjel om kortere eller længere Tid, og jeg vil have det i min Haand at stille saadanne Fordringer til dem, at jeg kvæler dem i mit kærlige Favntag. Den Slags Interesse for Privatskoler har jeg

ikke meget tilovers for, og jeg er fuldt enig i, hvad det ærede Medlem fra Esbjerg (Slebsager) sagde for et Øjeblik siden, at det, naar vi gik ind paa den Ordning af Privatskolen, som her er foreslaaet, kunde være et farligt Præcedens for andre Privatskoler, som vi ikke ønsker skal elskes paa en saa følelig Maade, som Tilfældet vil blive, hvis vi vedtager det Forslag, som den højtærede Minister her har stillet. Vi vilde da række Haand til at slaa disse Privatskoler ihjel, og det vil vi ikke være med til. Udvalget kendte meget godt dette Tings Stilling til Spørgsmaalet: Privatskole eller Statsskole; det Spørgsmaal har jo været drøftet før. Det tidligere Udvalg har meget stærkt betonet, at det ønskede at gaa over til Statsskole. Den sidste Kommission eller — jeg maa jo ikke sige Kommission — det sidste Udvalg kendte meget vel Tingets Stilling. Men saa vilde Udvalget udenom Spørgsmaalet paa en fin Maade, men det kom ud over det paa en uheldig Maade. Det er klart, at Udvalgets Stilling, i alt Fald den største Del af Udvalgets Stilling, var den, at man vilde bort fra Privatskolen og over til Statsskolen.

Den højtærede Minister var ikke paa det rene med, hvad jeg mente med at ønske, at denne Sag skulde man se at faa et godt Resultat ud af, og han spurgte mig, hvad jeg forstod ved det. Derved forstaaer jeg, at vi tilvejebringer en Ordning, hvorved vi bringer en Ende paa denne Sag; thi saa længe den ikke er løst, vil der blive Uro om det Spørgsmaal. Men endvidere ønsker jeg, at der skal træffes en Ordning, der skaffer gode Sømand, uden at de Hjem, der hidtil har rekruteret denne Stand, fortrænges. Hvordan dette nærmere skal ske, er der ikke Tid til at gaa ind paa ved denne Lejlighed, ellers skulde jeg gerne drøfte de enkelte Spørgsmaal med den højtærede Minister, det bliver jo særlig Udvalget, der kommer til at tage det Spørgsmaal op, hvorledes Uddannelsen skal være. Det, som for mig staaer som Hovedsagen, er, at vi ikke kommer ind paa en Bane, som fører til, at vor Sømandsstand bliver en helt anden end den, vi hidtil har kunnet glæde os ved. Vi har jo glædet os ved den hidtidige Sømand, trods det at han ikke var saa fin paa det. Han var den jævne Mand, han var den joviale Mand, han var den paalidelige Mand. Vi har jo prist de begede Gutter og de tjærede Dreng. Jeg er bange for, at man nu vil forfine dem i alt for høj Grad, og jeg mener ikke, det